

от доц. Милена Блажиева
 за дисетационния труд на Таня Милкова Станева
 "Фигуралната композиция в творчеството на "Новите художници" - 1931 – 1944
 година. (Сюжетен и тематичен анализ)

Мястото на Дружеството на Новите художници в артистичния живот на страната през 30-те и 40-те години на миналия век, както и творчеството на водещите авторите, които влизат в неговия състав, са сред сравнително добре проучените художествени проблеми в родната изкуствоведска литература. Поставяйки обаче фокуса в своя дисертационен труд върху фигуралната композиция, Таня Станева успява да намери своята "ниша". Както отбелязва в увода - досега вниманието на изследователите като че ли в по-голяма степен е привличано от пластическите търсения на художниците, а проблемът за темата и сюжета във фигуралната композиция в изкуството на Новите остава до голяма степен пренебрегван. В този смисъл, предложеното в работата изследване на спецификите в развитието на фигуралната композиция в творчеството на Новите художници е напълно оправдано и навременно.

В рамките на увода Т. Станева формулира основните цели и задачи, а именно изследване на настъпилите промените в трактовката на сюжета; на тематичния кръг, въведен от авторите на Дружеството; на новия герой и новата среда, в която се развива действието. Сред поставените задачи е анализ на пластичния език като функция на проблема за новите теми и сюжети във фигуралната композиция. В тази част на дисертационния труд е включен и обзорът на литературата, в който са разгледани ключови публикации върху творчеството на отделни автори от средите на Новите художници, а също и върху организационния, артистичния и обществения живот на Дружеството. В уводната част е представена и структурата на работата, с аргументация върху съдържанието на отделните глави.

Първата глава ("Новите художници" в българското изобразително изкуство) е посветена на мястото, което Дружеството на Новите художници заема в началото на 30-те и първата половина на 40-те години на миналия век върху сцената на художествения живот в страната. Разгледани са различни аспекти на организационния живот. В това число, на базата на документи, съхранявани в Държавния архив, както и на публикации, свързани с историята на Дружеството, са направени известни уточнения върху членския състав, който динамично се мени през годините. Засегнат е важният въпрос за взаимоотношенията между част от членовете на Дружеството и Комунистическата партия – въпрос, който поражда множество спекулации и противоречиви мнения през следващите десетилетия. Докторантката счита, че коректният подход при анализа на тези взаимоотношения е умереният – без да се абсолютизира ролята на Комунистическата партия, но не трябва да се отрича и влиянието на "лявото" като форма на ангажираност и причастност към

